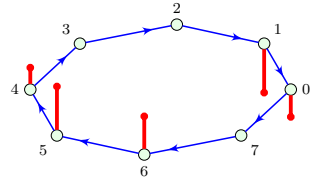

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Σταύρος Κοσμάδης, Δημήτριος Κοσμόπουλος & Εμμανουήλ Ψαράκης

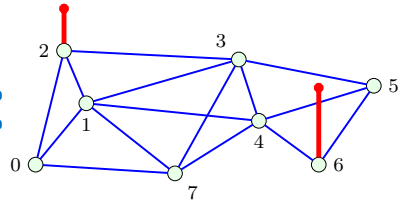
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Κυκλική Συνέλιξη:

$$\mathbf{h}_M \circledast_U \mathbf{x}_M = \sum_{m=0}^{M-1} U_M^m \mathbf{h}_M x_m = \sum_{m=0}^{M-1} U_M^m \mathbf{x}_M h_m = \mathbf{x}_M \circledast_U \mathbf{h}_M$$

Συνέλιξη Γειτνίασης:

$$\mathbf{h}_M \circledast_A \mathbf{x}_M = \sum_{m=0}^{M-1} A_M^m \mathbf{h}_M x_m = \sum_{m=0}^{M-1} A_M^m \mathbf{x}_M h_m = \mathbf{x}_M \circledast_A \mathbf{h}_M$$

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Αποσύνθεση Μητρώου Κυκλικής Ολίσθησης:

$$\begin{matrix} U_M^0 \mathbf{x}_M \\ U_M^1 \mathbf{x}_M \\ U_M^2 \mathbf{x}_M \\ \cdot \\ \cdot \\ \cdot \\ U_M^{M-1} \\ \mathbf{x}_M \end{matrix}$$

Το Μητρώο είναι
ΔΙΑΓΩΝΟΠΟΙΗΣΙΜΟ:

$$U_M = W \Lambda_M W^H$$

$$\begin{matrix} I_M \mathbf{x}_M \\ W \Lambda_M^1 W^H \mathbf{x}_M \\ W \Lambda_M^2 W^H \mathbf{x}_M \\ \cdot \\ \cdot \\ \cdot \\ W \Lambda_M^{M-1} W^H \mathbf{x}_M \end{matrix}$$

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Μητρώο Ολίσθησης Γραφημάτων:

$$\begin{aligned} & A_M^0 \mathbf{x}_M \\ & A_M^1 \mathbf{x}_M \\ \cdot & A_M^2 \mathbf{x}_M \\ & \cdot \\ & \cdot \\ & \cdot \\ & A_M^{M-1} \mathbf{x}_M \end{aligned}$$

Αν το Μητρώο Γειτνίασης
είναι ΔΙΑΓΩΝΟΠΟΙΗΣΙΜΟ:

$$A_M = V \Lambda_M V^T$$

$$\begin{aligned} & I_M \mathbf{x}_M \\ & V \Lambda_M^1 V^T \mathbf{x}_M \\ & V \Lambda_M^2 V^T \mathbf{x}_M \\ & \cdot \\ & \cdot \\ & \cdot \\ & V \Lambda_M^{M-1} V^T \mathbf{x}_M \end{aligned}$$

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

1. Ολίσθηση γραφοσήματος
2. Ενέργεια Ολισθημένου Σήματος
3. Ενέργεια Ολισθημένου Σήματος σε Γράφημα (κανονικοποίηση)
4. Σήματα σε Γραφήματα & Συστήματα
5. Μετασχηματισμός Fourier Σήματος σε Γράφημα
6. Απόκριση Συχνότητας
7. Φασματική Κατάταξη ιδιοδιανυσμάτων
8. Φιλτράρισμα στο φασματικό χώρο & στο χώρο των ακμών

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ

Μητρώο Κυκλικής Ολίσθησης: Ολίσθηση Γραφημάτων – Ιδιότητες

Η ενέργεια ενός ολισθημένου γραφήματος είναι $\|\mathbf{x}_1\|_2^2 = \|\mathbf{A}\mathbf{x}\|_2^2$ όπου $\mathbf{A}$ το μητρώο γειτνίασης.

Χρησιμοποιώντας την l_2 στάθμη ενός πίνακα, μπορούμε να αποδείξουμε ότι η ενέργεια του ολισθημένου γραφήματος και του αρχικού, ικανοποιούν την ακόλουθη σχέση:

$$\max_{\mathbf{x}} \frac{\|\mathbf{A}\mathbf{x}\|_2^2}{\|\mathbf{x}\|_2^2} = \max_{\mathbf{x}} \frac{\mathbf{x}^t \mathbf{A}^T \mathbf{A} \mathbf{x}}{\|\mathbf{x}\|_2^2} = \lambda_{max}^2, \text{ όπου } \lambda_{max} = \max_k \{\lambda_k\}$$

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ

Ολίσθηση Γραφημάτων – Ιδιότητες

Επομένως η ενέργεια ενός ολισθημένου γραφήματος δεν διατηρείται!

Αν θέλουμε να διατηρείται, θα πρέπει αντί να χρησιμοποιούμε το μητρώο γειτνίασης A να χρησιμοποιήσουμε το κανονικοποιημένο μητρώο:

$$A_{norm} = \frac{A}{\lambda_{max}}$$

Τώρα είναι προφανές ότι: $\max_x \frac{x^t A_{norm}^T A_{norm} x}{\|x\|_2^2} = 1!$

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ

Ολίσθηση Γραφημάτων – Ιδιότητες

Επομένως η ενέργεια ενός ολισθημένου γραφήματος δεν διατηρείται!

Η ενέργεια ενός ολισθημένου σήματος γραφήματος είναι μικρότερη ή ίση με την ενέργεια του αρχικού σήματος γραφήματος.

Η ισότητα ισχύει αν και μόνο αν το σήμα είναι ανάλογο του ιδιοδιανύσματος που αντιστοιχεί στην ιδιοτιμή λ_{max} .

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

1. Ολίσθηση γραφοσήματος
2. Ενέργεια Ολισθημένου Σήματος
3. Ενέργεια Ολισθημένου Σήματος σε Γράφημα (κανονικοποίηση)
4. Σήματα σε Γραφήματα & Συστήματα
5. Μετασχηματισμός Fourier Σήματος σε Γράφημα
6. Απόκριση Συχνότητας
7. Φασματική Κατάταξη ιδιοδιανυσμάτων
8. Φιλτράρισμα στο φασματικό χώρο & στο χώρο των ακμών

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ

Ιδιότητες

Η “έξοδος” ενός συστήματος σε ένα γράφημα με κανονικοποιημένο μητρώο γειτνίασης θα είναι της μορφής:

$$\mathbf{y} = \sum_{m=0}^{M-1} h_m A_{norm}^m \mathbf{x}$$

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ

Ιδιότητες

Επομένως, η έξοδος ενός συστήματος σε ένα γράφημα με κανονικοποιημένο μητρώο γειτνίασης μπορεί να γραφεί ισοδύναμα ως εξής:

$$\mathbf{y} = \left(\sum_{m=0}^{M-1} h_m A_{norm}^m \right) \mathbf{x} = H(A_{norm}) \mathbf{x}$$

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

1. Ολίσθηση γραφοσήματος
2. Ενέργεια Ολισθημένου Σήματος
3. Ενέργεια Ολισθημένου Σήματος σε Γράφημα (κανονικοποίηση)
4. Σήματα σε Γραφήματα & Συστήματα
5. Μετασχηματισμός Fourier Σήματος σε Γράφημα (GFT)
6. Απόκριση Συχνότητας
7. Φασματική Κατάταξη ιδιοδιανυσμάτων
8. Φιλτράρισμα στο φασματικό χώρο & στο χώρο των ακμών

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ

Ιδιότητες

Ας υποθέσουμε ότι το **μητρώο** $H(A_{norm})$ είναι **διαγωνοποιήσιμο**, δηλαδή: $H(A_{norm}) = \mathbf{U}\mathbf{H}(\mathbf{\Lambda})\mathbf{U}^{-1}$, **τότε**:

$$\mathbf{y} = H(A_{norm})\mathbf{x} = \mathbf{U}\mathbf{H}(\mathbf{\Lambda})\mathbf{U}^{-1} \mathbf{x}$$

ή: $\mathbf{U}^{-1}\mathbf{y} = \mathbf{H}(\mathbf{\Lambda})\mathbf{U}^{-1} \mathbf{x}$

ή ισοδύναμα: $\mathbf{Y} = \mathbf{H}(\mathbf{\Lambda})\mathbf{X}$, όπου $\mathbf{Y} = \mathbf{U}^{-1}\mathbf{y}$ και $\mathbf{X} = \mathbf{U}^{-1}\mathbf{x}$

είναι οι **Μετασχηματισμοί Fourier (GFT)** των γραφοσημάτων $\mathbf{x}$ και $\mathbf{y}$ αντίστοιχα.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

1. Ολίσθηση γραφοσήματος
2. Ενέργεια Ολισθημένου Σήματος
3. Ενέργεια Ολισθημένου Σήματος σε Γράφημα (κανονικοποίηση)
4. Σήματα σε Γραφήματα & Συστήματα
5. Μετασχηματισμός Fourier Σήματος σε Γράφημα (GFT)
6. Συνάρτηση Μεταφοράς - Απόκριση Συχνότητας
7. Φασματική Κατάταξη ιδιοδιανυσμάτων
8. Φιλτράρισμα στο φασματικό χώρο & στο χώρο των ακμών

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ

Συνάρτηση Μεταφοράς - Απόκριση Συχνότητας;

Αν $\mathbf{Y} = \mathbf{U}^{-1}\mathbf{y}$ και $\mathbf{X} = \mathbf{U}^{-1}\mathbf{x}$ είναι οι Μετασχηματισμοί Fourier των γραφημάτων (GFT) $\mathbf{x}$ και $\mathbf{y}$ αντίστοιχα, τότε το διαγώνιο μητρώο:

$$H(\Lambda)\mathbf{X} = \mathbf{Y}$$

αποτελεί τον **GFT** της “κρουστικής απόκρισης” του διακριτού χρόνου συστήματος

Αν λ_k μία ιδιοτιμή του μητρώου A_{norm} , τότε:

$$H(\lambda_k) = \sum_{m=0}^{M-1} h_m \lambda_k^m$$

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

1. Ολίσθηση γραφοσήματος
2. Ενέργεια Ολισθημένου Σήματος
3. Ενέργεια Ολισθημένου Σήματος σε Γράφημα (κανονικοποίηση)
4. Σήματα σε Γραφήματα & Συστήματα
5. Μετασχηματισμός Fourier Σήματος σε Γράφημα (GFT)
6. Συνάρτηση Μεταφοράς - Απόκριση Συχνότητας
7. Φασματική Κατάταξη ιδιοδιανυσμάτων
8. Φιλτράρισμα στο φασματικό χώρο & στο χώρο των ακμών

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

ΟΜΑΛΑ ΓΡΑΦΟΣΗΜΑΤΑ (Smooth Graps Signals)

- Πώς μπορούμε να ορίσουμε την ομαλότητα στο χώρο του γραφήματος;
- Μπορούμε να την ορίσουμε με μοναδικό τρόπο;
- Πώς μπορούμε να ορίσουμε την ομαλότητα στο Φασματικό χώρο;
- Ποιά ποσότητα παίζει το ρόλο της συχνότητας
- Τι σημαίνει Χαμηλή και Υψηλή συχνότητα;

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Μητρώο Γειτνίασης: A

Συνδυαστικό Λαπλασιανό Μητρώο Γειτνίασης: $L_C = D - A$

Μη συμμετρικό Λαπλασιανό Μητρώο (Random walk): $L_{NS} = I - D^{-1}A$

Συμμετρικό Λαπλασιανό Μητρώο (Κανονικοποιημένο): $L_S = I - D^{-1/2}AD^{-1/2}$

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

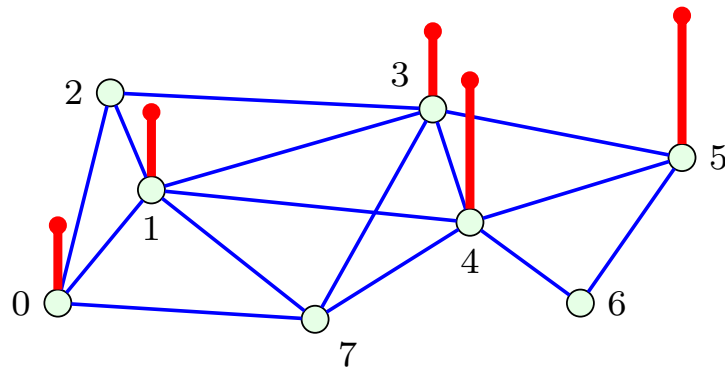
ΟΜΑΛΑ ΣΗΜΑΤΑ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ (Smooth Graphs Signals)

Ομαλότητα στο χώρο του γραφήματος: $\mathcal{G}=(\mathcal{V}, \mathcal{E}), A, D, L_C=D-A, P=D^{-1}A$

Συνδυαστικό Λαπλασιανό Μητρώο Γειτνίασης: $L_C=D-A$

Μητρώο Μετάβασης: $P=D^{-1}A$

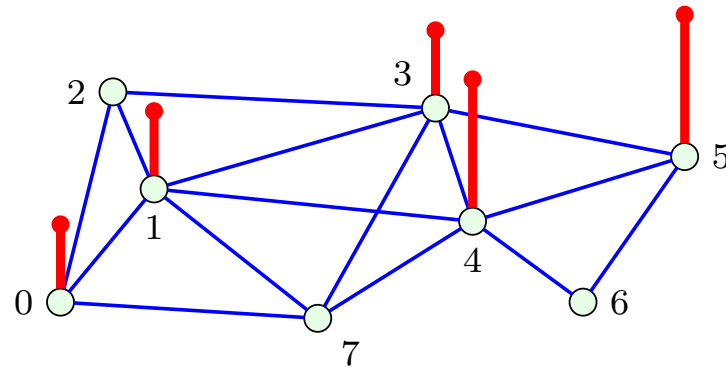
Έστω το διάνυσμα $\mathbf{x}_M = [x_0 \ x_1 \ \dots \ x_{M-2} \ x_{M-1}]^t$, το οποίο θα ονομάζουμε Σήμα Γραφήματος, με το στοιχείο x_m να αποτελεί την τιμή του *m-στού* κόμβου του γραφήματος

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

ΟΜΑΛΑ ΣΗΜΑΤΑ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ (Smooth Graphs Signals)

Ομαλότητα στο χώρο του γραφήματος: $\mathcal{G}=(\mathcal{V}, \mathcal{E}), A, D, L_C=D-A, P=D^{-1}A$

Αν:

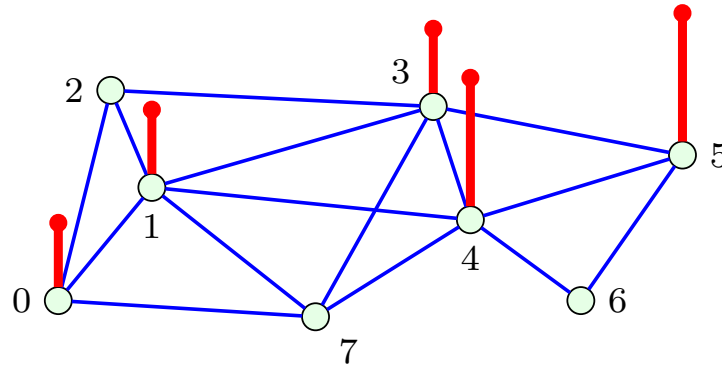
$$|x_n - x_m| \leq K d(v_n, v_m), \forall n, m = 0, 1, \dots, M - 1$$

όπου $d(v_n, v_m)$ η απόσταση ανάμεσα στους κόμβους v_n και v_m ,
Θα λέμε ότι το σήμα γραφήματος είναι **ανά ζεύγη ομαλό κατά Lipschitz** με παράμετρο K

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

ΟΜΑΛΑ ΣΗΜΑΤΑ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ (Smooth Graphs Signals)

Ομαλότητα στο χώρο του γραφήματος: $\mathcal{G}=(\mathcal{V}, \mathcal{E}), A, D, L_C=D-A, P=D^{-1}A$

Αν:

$$\sum_{(n,m) \in \mathcal{E}} a_{nm} |x_n - x_m|^2 \leq K$$

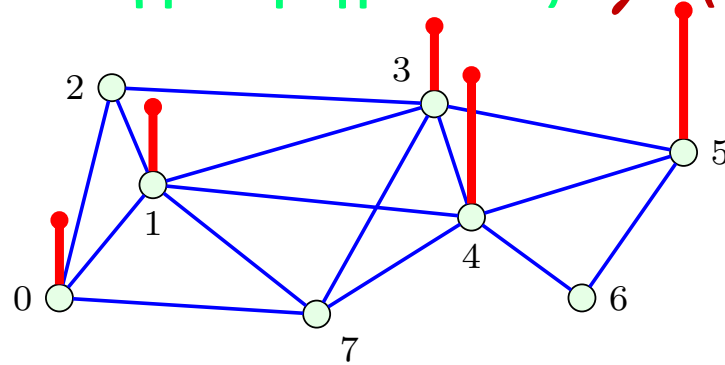
Θα λέμε ότι το σήμα γραφήματος είναι **συνολικά ομαλό κατά Lipschitz** με παράμετρο K

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

ΟΜΑΛΑ ΣΗΜΑΤΑ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ (Smooth Graphs Signals)

Ομαλότητα στο χώρο του γραφήματος: $\mathcal{G}=(\mathcal{V}, \mathcal{E}), A, D, L_C=D-A, P=D^{-1}A$

Αν:

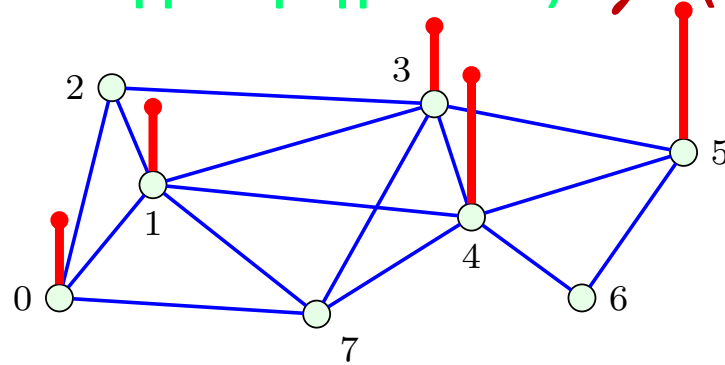
$$\sum_n \left(x_n - \frac{\sum_{m:(n,m) \in \mathcal{E}} a_{nm} x_m}{\sum_{m:(n,m) \in \mathcal{E}} a_{nm}} \right)^2 \leq K$$

Θα λέμε ότι το σήμα γραφήματος είναι **ανά γειτονιά ομαλό κατά Lipschitz** με παράμετρο K

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

ΟΜΑΛΑ ΣΗΜΑΤΑ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ (Smooth Graphs Signals)

Ομαλότητα στο χώρο του γραφήματος: $\mathcal{G}=(\mathcal{V}, \mathcal{E}), A, D, L_C=D-A, P=D^{-1}A$

Η τετραγωνική μορφή:

$$\mathbf{x}_M^t L_C \mathbf{x}_M$$

που βασίζεται στο Συνδυαστικό Λαπλασιανό Μητρώο Γειτνίασης μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί σαν μέτρο της **συνολικής ομαλότητας** του σήματος γραφήματος

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ

Φασματική Κατάταξη: **Spectral Ordering** Χαμηλοπερατό & Υψηλοπερατό

Πρέπει να βρούμε ένα κριτήριο για την κατάταξη των ιδιοδιανυσμάτων σε σχέση με το πόσο **αργά** ή **γρήγορα** αλλάζουν. Στη θεωρία Σημάτων το ρόλο αυτό παίζουν οι **συχνότητες** στην περίπτωση μας;

Αν λ_k μία ιδιοτιμή του μητρώου A_{norm} , τότε:

$$H(\lambda_k) = \sum_{m=0}^{M-1} h_m \lambda_k^m$$

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ

Φασματική Κατάταξη: Spectral Ordering Χαμηλοπερατό & Υψηπερατό

Ψηφιακή Επεξεργασία Σημάτων

ή ισοδύναμα:

$$E_{\Delta x_N} = \|\Delta x_N\|_2^2 = \mathbf{x}_N (\mathbf{I} - U)^T (\mathbf{I} - U) \mathbf{x}_N = \|\mathbf{x}_N - U \mathbf{x}_N\|^2 = S_2(\mathbf{x}_N)$$

Η παραπάνω στάθμη είναι γνωστή στη βιβλιογραφία ως η τετραγωνική μορφή της συνολικής κύμανσης (quadratic form of the total variation).

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ

Φασματική Κατάταξη: Spectral Ordering Χαμηλοπερατό & Υψηπερατό

Ψηφιακή Επεξεργασία Σημάτων

Ένα εναλλακτικό μέτρο της κύμανσης είναι το ακόλουθο:

$$E_{\Delta x_N} = \|\Delta x_N\|_1 = \|(I - U)x_N\|_1 = \text{TV}_U(x_N)$$

Η παραπάνω στάθμη είναι γνωστή στη βιβλιογραφία ως η **συνολική κύμανση** (total variation) .

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ

Φασματική Κατάταξη: Spectral Ordering Χαμηλοπερατό & Υψηλοπερατό
Γραφήματα

Έστω ξ_k ένα ιδιοδιάνυσμα του μητρώου γειτνίασης A και:

$$\Delta \xi_k = \xi_k - A_{norm} \xi_k = (I - A_{norm}) \xi_k$$

Τότε, η ενέργεια:

$$E_{\Delta \xi_k} = \|\Delta \xi_k\|_2^2 = \xi_k^t (I - A_{norm})^T (I - A_{norm}) \xi_k = \left(1 - \frac{\lambda_k}{\lambda_{max}}\right)^2$$

είναι το κριτήριο κατάταξης ιδιοδιανυσμάτων σε αυτά των αργών και γρήγορων αλλαγών.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ

Φασματική Κατάταξη: Spectral Ordering Χαμηλοπερατό & Υψηλοπερατό

Γραφήματα

Η ενέργεια:

$$E_{\Delta_{\xi_k}} = \|\Delta_{\xi_k}\|_2^2 = \left(1 - \frac{\lambda_k}{\lambda_{max}}\right)^2$$

$$0 = E_{\Delta_{\xi_{max}}} = E_{\Delta_{\xi_1}} \leq E_{\Delta_{\xi_2}} \leq E_{\Delta_{\xi_3}} \leq \dots \leq E_{\Delta_{\xi_N}} = \left(1 - \frac{\lambda_{min}}{\lambda_{max}}\right)^2$$

$$\lambda_{max} = \lambda_1 \geq \lambda_2 \geq \lambda_3 \geq \dots \geq \lambda_N = \lambda_{min}$$

είναι το κριτήριο κατάταξης ιδιοδιανυσμάτων σε αυτά των αργών και γρήγορων αλλαγών (ισχύει πάντα αυτό;)

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ

Φασματική Κατάταξη: Spectral Ordering Χαμηλοπερατό & Υψηλοπερατό

Γραφήματα

Η συνολική διακύμανση ενός γραφήματος:

$$E_{\Delta_{\xi_k}} = \|\Delta \xi_k\|_1 = \|\xi_k - A_{norm} \xi_k\|_1 = TV_{A_{norm}}(\xi_N)$$

$$0 = E_{\Delta_{\xi_{max}}} = E_{\Delta_{\xi_1}} \leq E_{\Delta_{\xi_2}} \leq E_{\Delta_{\xi_3}} \leq \dots \leq E_{\Delta_{\xi_N}} = \left(1 - \frac{\lambda_{min}}{\lambda_{max}}\right)^2$$

$$\lambda_{max} = \lambda_1 \geq \lambda_2 \geq \lambda_3 \geq \dots \geq \lambda_N = \lambda_{min}$$

είναι το κριτήριο κατάταξης ιδιοδιανυσμάτων σε αυτά των αργών και γρήγορων αλλαγών (ισχύει πάντα αυτό;)

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

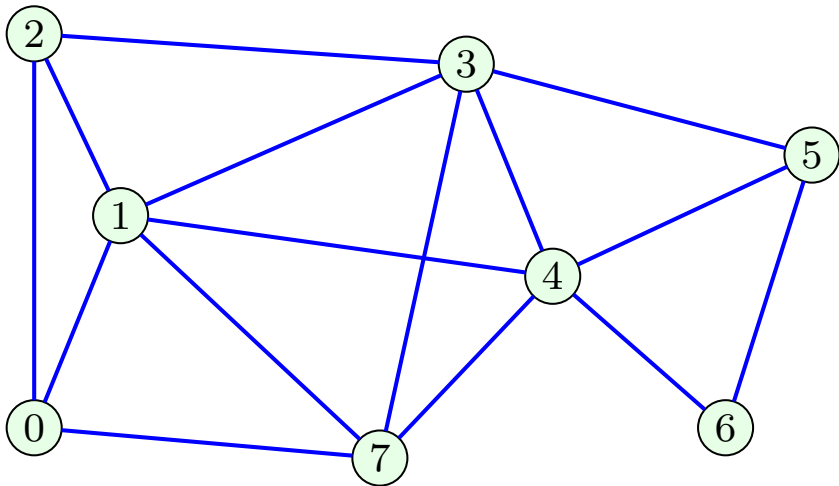
1. Ολίσθηση γραφοσήματος
2. Ενέργεια Ολισθημένου Σήματος
3. Ενέργεια Ολισθημένου Σήματος σε Γράφημα (κανονικοποίηση)
4. Σήματα σε Γραφήματα & Συστήματα
5. Μετασχηματισμός Fourier Σήματος σε Γράφημα (GFT)
6. Συνάρτηση Μεταφοράς - Απόκριση Συχνότητας
7. Φασματική Κατάταξη ιδιοδιανυσμάτων
8. Φιλτράρισμα στο φασματικό χώρο & στο χώρο των ακμών

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ

Φασματική Αποθουροποίηση: Spectral Denoising

Γράφημα

Μητρώο Γειτνίασης

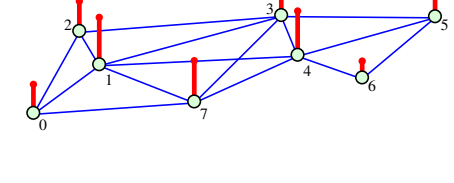
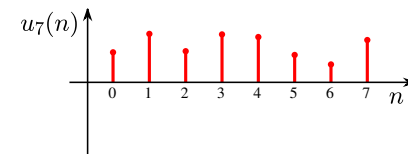
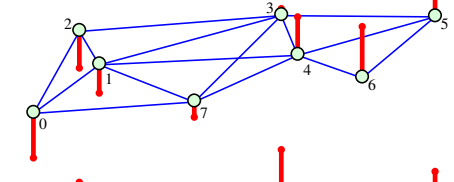
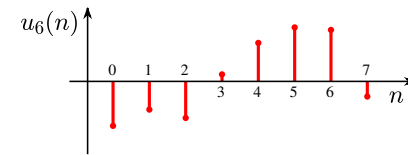
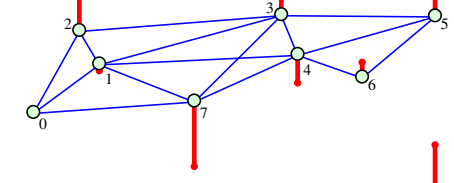
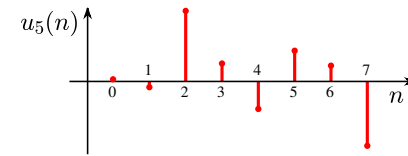
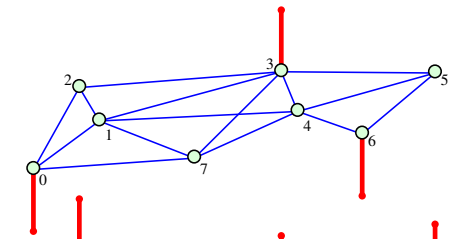
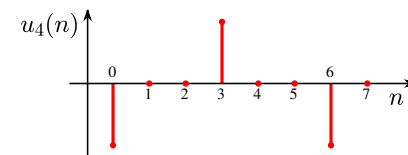
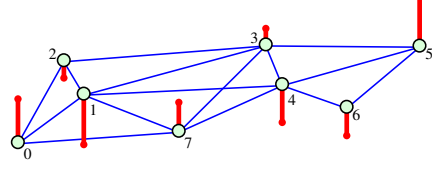
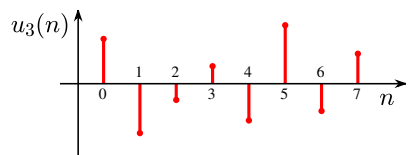
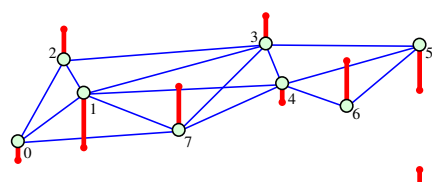
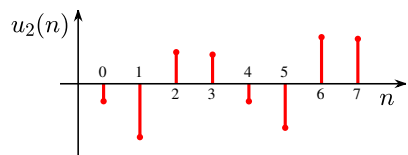
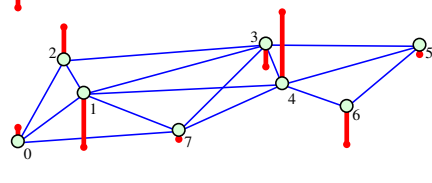
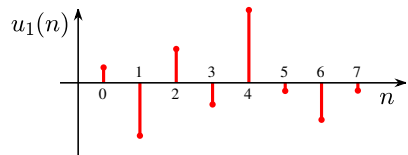
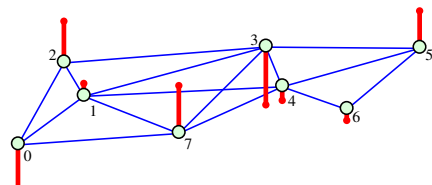
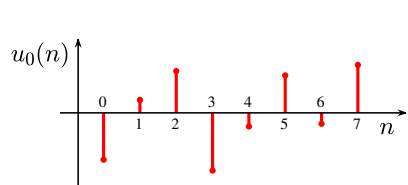
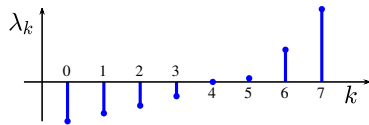
$$\mathbf{A} = \begin{matrix} 0 \\ 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \\ 5 \\ 6 \\ 7 \end{matrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{matrix} 0 \\ 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \\ 5 \\ 6 \\ 7 \end{matrix}$$

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ

Φασματική Αποθρομβολοποίηση: Spectral Denoising

Ιδιοτιμές και Ιδιοδιανύσματα του Μητρώου Γειτνίασης

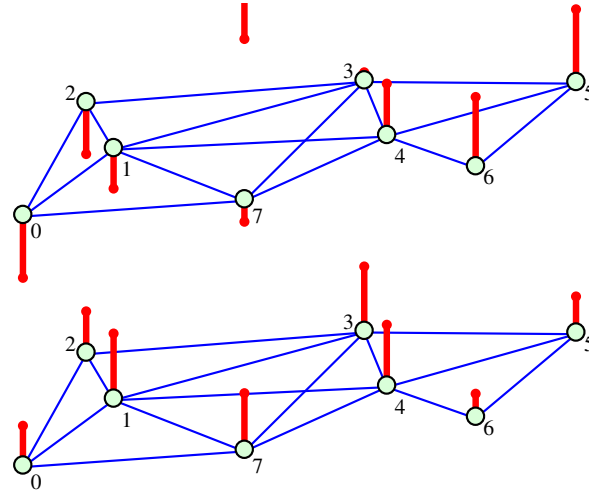
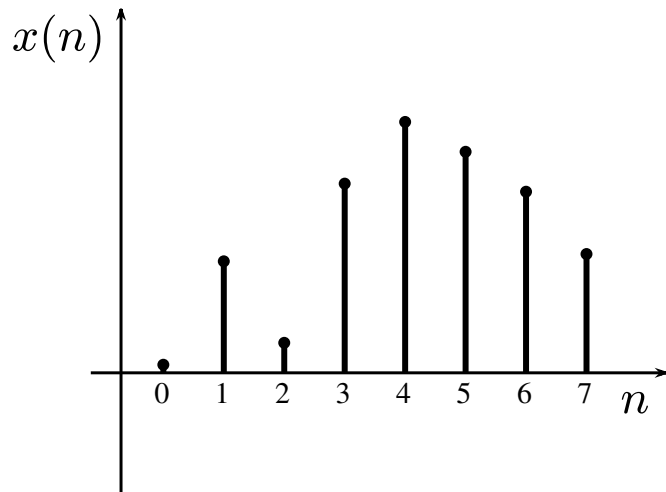
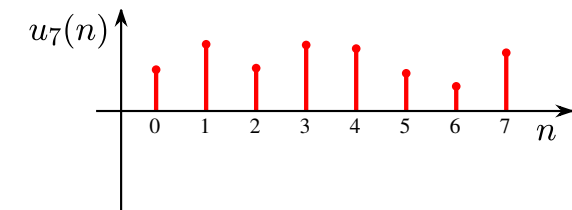
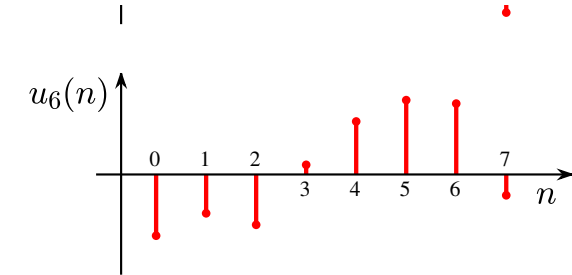

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ

Φασματική Αποθουροποίηση: Spectral Denoising

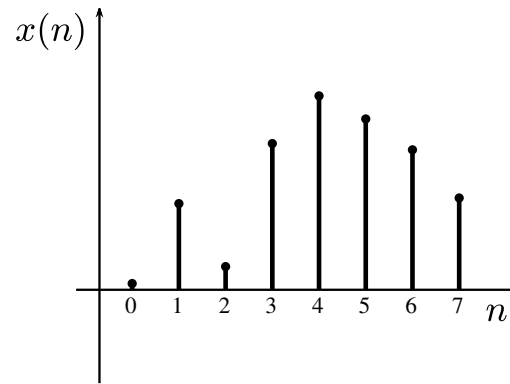
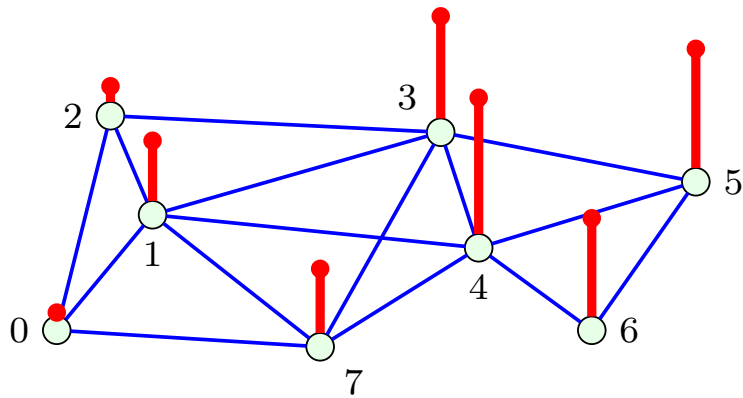
$$x(n) = 3.2u_7 + 2u_6$$

Αρχικό Σήμα

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ

Φασματική Αποθουροποίηση: Spectral Denoising

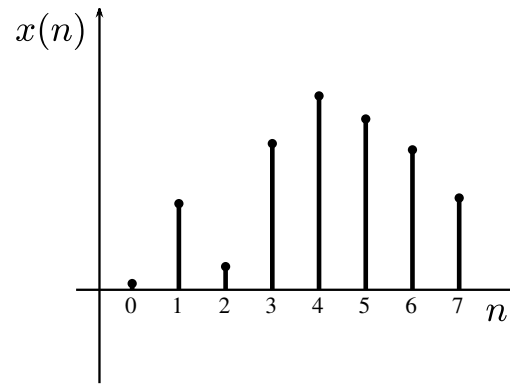
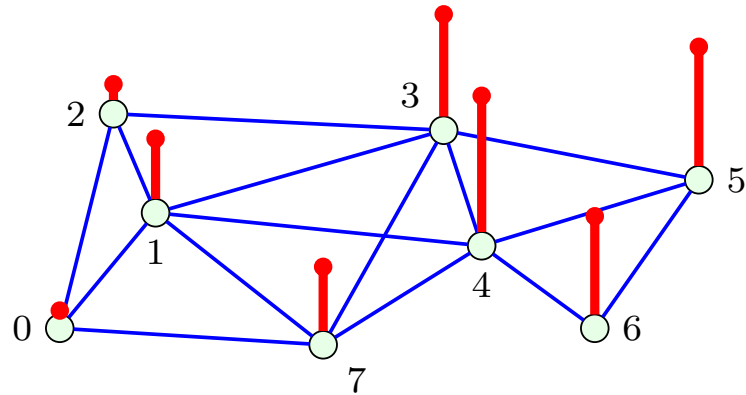

Αρχικό Σήμα

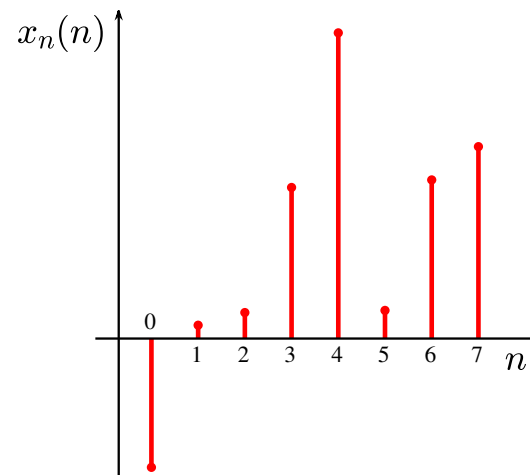
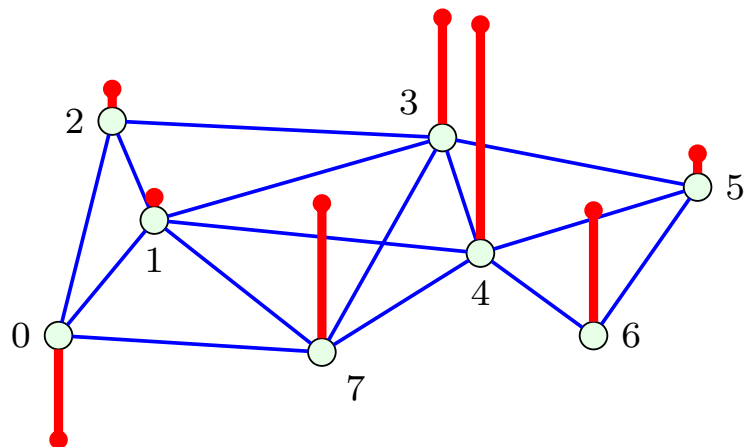
Θόρυβος: Λευκός Γκαουσιανός θόρυβος

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ

Φασματική Αποθουροποίηση: Spectral Denoising

Αρχικό Σήμα

Αρχικό Σήμα + Θόρυβος

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ

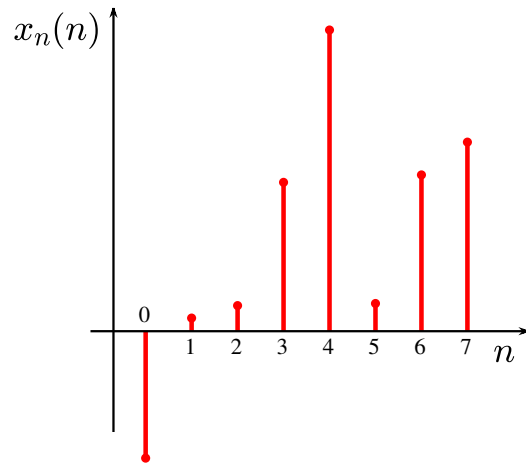
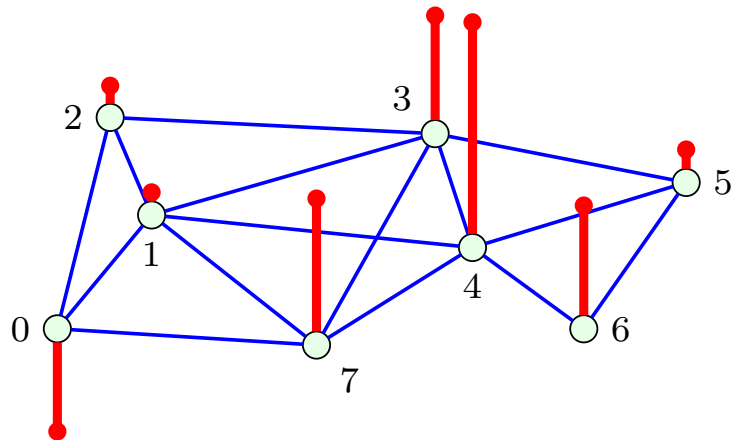
Φασματική Αποθρομβοποίηση: Spectral Denoising-filtering
Ιδανικό χαμηλοπερατό Φίλτρο

Διατηρούμε όλα τα ιδιοδιανύσματα των οποίων οι ιδιοτιμές είναι μεγαλύτερες από την ιδιοτιμή λ_* , δηλαδή:

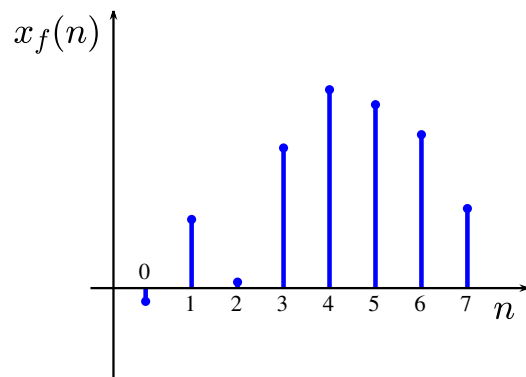
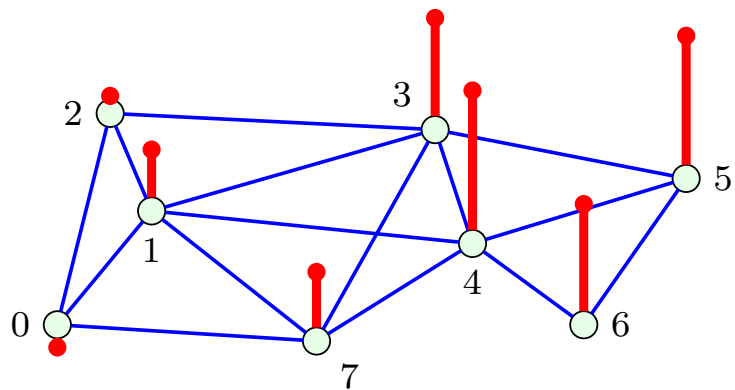
$$\varphi(\lambda) = \begin{cases} 1, & \lambda > \lambda_* \\ 0 & \lambda < \lambda_* \end{cases}$$

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ

Φασματική Αποθουροποίηση: Spectral Denoising

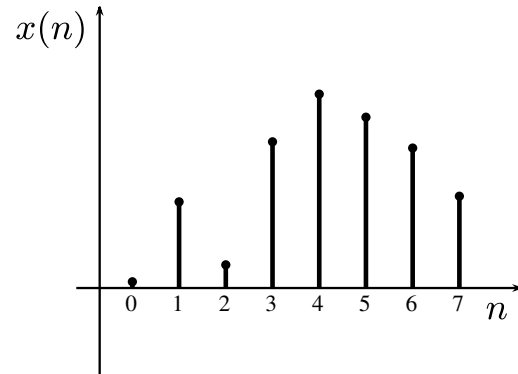
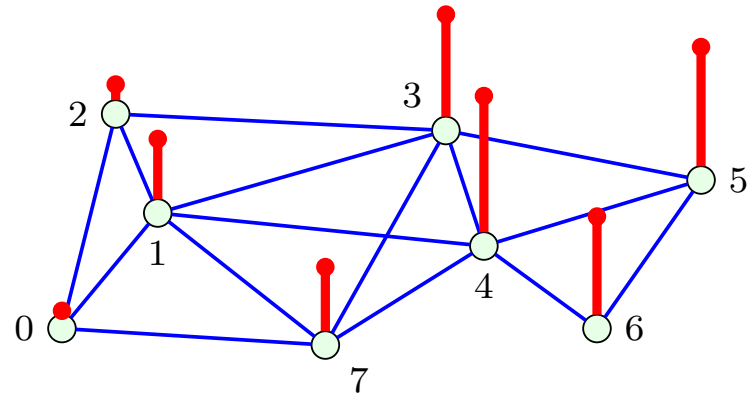
Αρχικό Σήμα + Θόρυβος

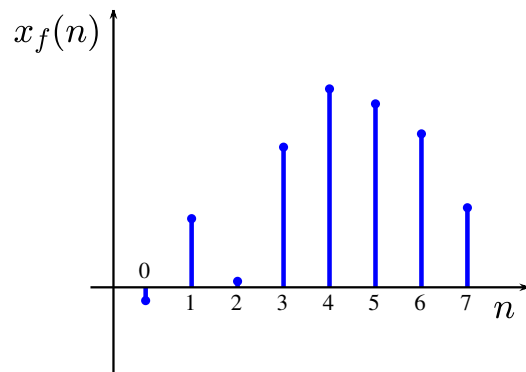
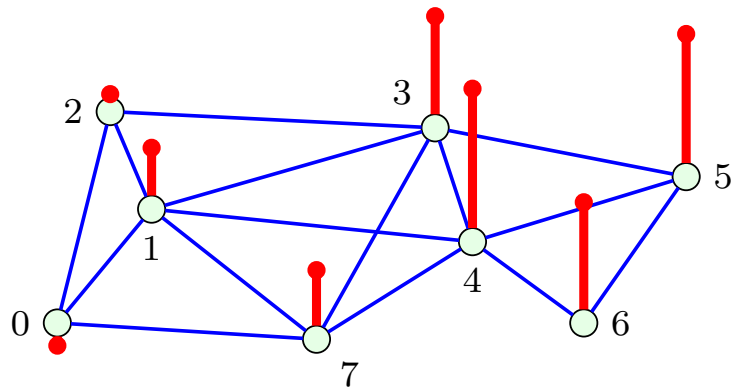
Αποθουροποιημένο

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ

Φασματική Αποθουροποίηση: Spectral Denoising

Αρχικό Σήμα

Αποθουροποιημένο

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ

Αποθρομβοποίηση με “κανονικοποίηση” (regularization)

Ας θεωρήσουμε ότι διαθέτουμε τις παρατηρήσεις: $\mathbf{y}_N = \mathbf{x}_N + \mathbf{w}_N$

$$\min_{\mathbf{x}_N} \|\mathbf{w}_N\|_2^2 + \lambda \|\mathbf{x}_N - \mathbf{A}\mathbf{x}_N\|_2^2$$

$$\mathbf{x}_N^* = [\mathbf{I} + \lambda(\mathbf{I} - \mathbf{A})^T(\mathbf{I} - \mathbf{A})]^{-1} \mathbf{y}_N$$

Ας σχολιάσουμε το κόστος της λύσης...

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ

Σχεδίαση Φίλτρων στον Χώρο του Φάσματος

Έστω $H(\Lambda)$ η ιδανική ΣΜ του Γραφήματος (σε μορφή διαγώνιου μητρώου).

Η Σχεδίαση Φίλτρου στο Χώρο του Φάσματος γίνεται σε τρία (3) Βήματα:

B_1 : Υπολόγισε τον GFT του γραφοσήματος εισόδου:

$$X = U^{-1} x$$

B_2 : Πολλαπλασίασε τον GFT του γραφοσήματος εισόδου με την ιδανική ΣΜ του Γραφήματος για να υπολογίσουμε το:

$$Y = H(\Lambda)U^{-1} x$$

B_3 : Υπολόγισε το γραφοσήμα εξόδου από τον IGFT του Y , δηλαδή:

$$y = UY.$$

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ

Σχεδίαση Φίλτρων στον Χώρο των Κόμβων

Έστω $\mathbf{D}(\Lambda)$ ο ιδανικός GFT του Γραφήματος τον οποίο, στην γενική περίπτωση, θέλουμε να προσεγγίσουμε με το ακόλουθο διάνυσμα:

$$\mathit{diag}(\mathbf{D}(\Lambda)) = \sum_{m=0}^{M-1} \Lambda_M^m \mathbf{h}_M$$

ή ισοδύναμα:

$$d(\lambda_n) \sim \sum_{m=0}^{M-1} \lambda_n^m h_m, n = 1, 2, \dots, M$$

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ

Σχεδίαση Φίλτρων στον Χώρο των Κόμβων

Έστω $\mathbf{D}(\Lambda)$ ο ιδανικός GFT του Γραφήματος τον οποίο, στην γενική περίπτωση, θέλουμε να προσεγγίσουμε με το ακόλουθο διάνυσμα:

$$\mathit{diag}(\mathbf{D}(\Lambda)) = \sum_{m=0}^{M-1} \Lambda_M^m \mathbf{h}_M$$

ή ισοδύναμα:

$$d(\lambda_n) \sim \sum_{m=0}^{M-1} \lambda_n^m h_m, n = 1, 2, \dots, M$$

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Μητρώο Γειτνίασης: A

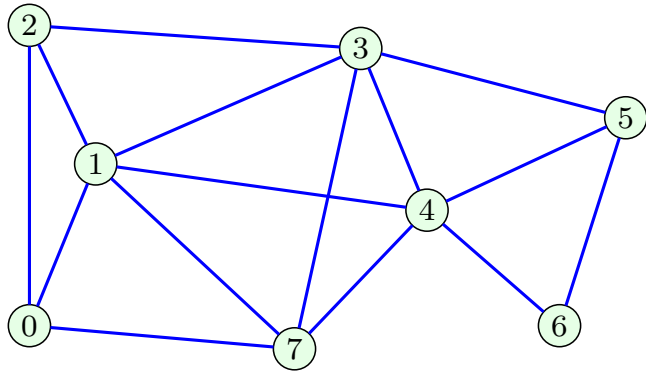
Συνδυαστικό Λαπλασιανό Μητρώο Γειτνίασης: $L_C = D - A$

Μη συμμετρικό Λαπλασιανό Μητρώο (Random walk): $L_{NS} = I - D^{-1}A$

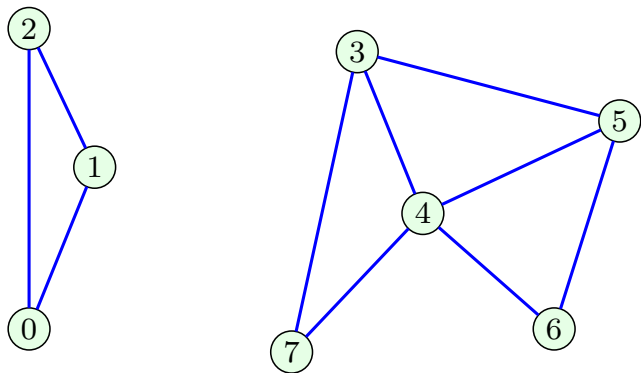
Συμμετρικό Λαπλασιανό Μητρώο (Κανονικοποιημένο): $L_S = I - D^{-1/2}AD^{-1/2}$

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Συνδεδεμένο Γράφημα

Μη Συνδεδεμένο Γράφημα

Μητρώο Γειτνίασης

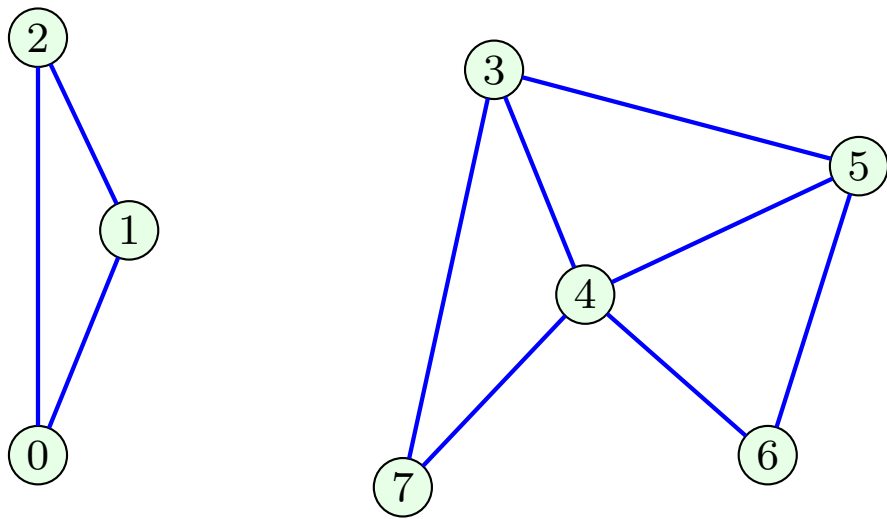
$$\mathbf{A} = \begin{matrix} & \begin{matrix} 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 \end{matrix} \\ \begin{matrix} 0 \\ 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \\ 5 \\ 6 \\ 7 \end{matrix} & \begin{bmatrix} 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \end{matrix}$$

Μητρώο Γειτνίασης

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Ασύνδετο Γράφημα

Λαπλασιανό Μητρώο Γειτνίασης

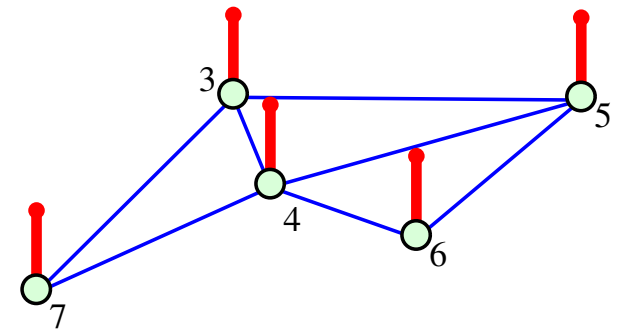
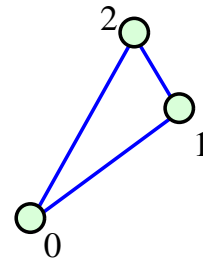
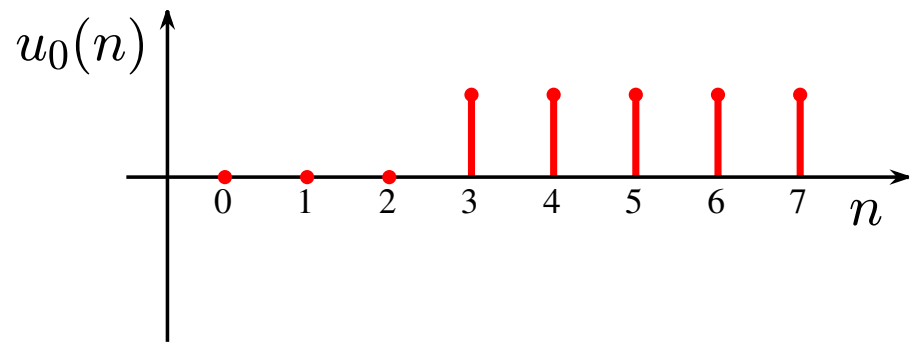
Μητρώο Γειτνίασης

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{L} = \begin{bmatrix} 2 & -1 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 2 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & -1 & 2 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 3 & -1 & -1 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & 4 & -1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & -1 & 3 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -1 & -1 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & -1 & 0 & 0 & 2 \end{bmatrix}$$

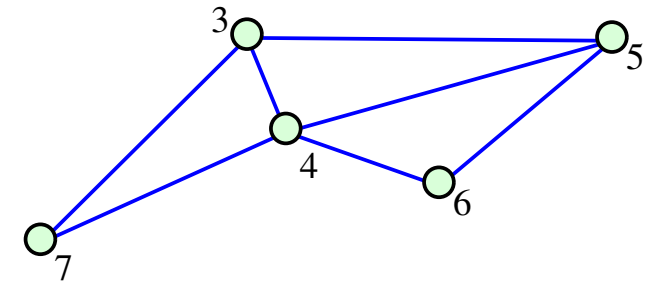
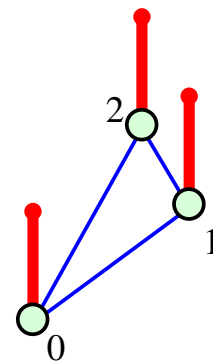
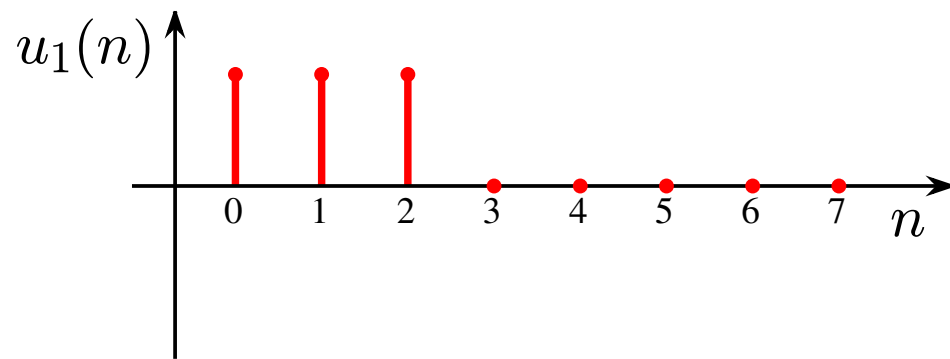
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Αποσύνθεση Λαπλασιανού Μητρώου Γειτνίασης: Το πρώτο ιδιοδιάνυσμα v_0

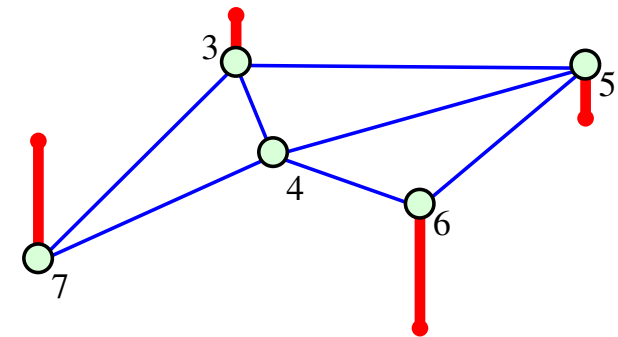
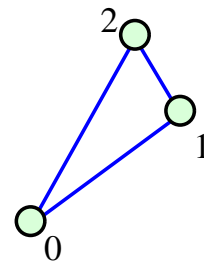
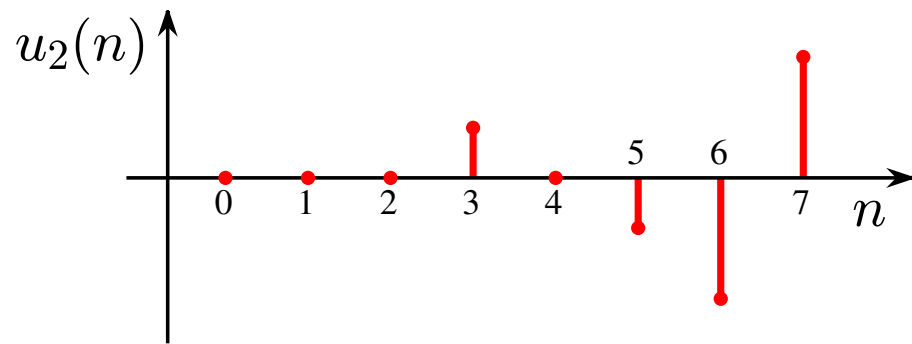
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Αποσύνθεση Λαπλασιανού Μητρώου Γειτνίασης: Το δεύτερο ιδιοδιάνυσμα v_1

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

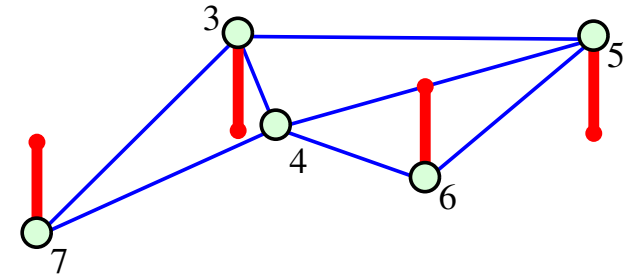
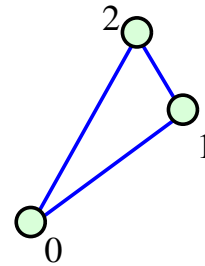
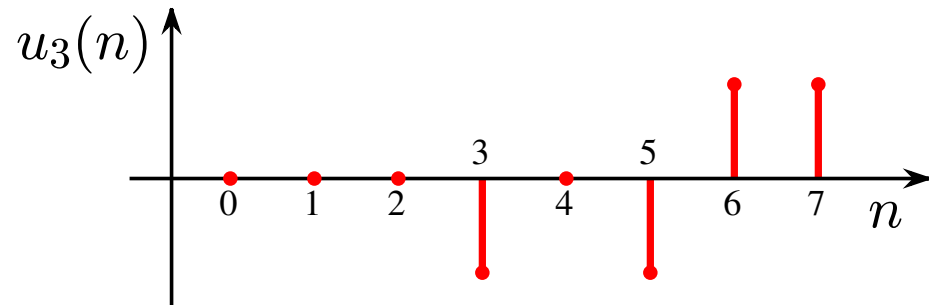
Αποσύνθεση Λαπλασιανού Μητρώου Γειτνίασης: Το τρίτο ιδιοδιάνυσμα v_2

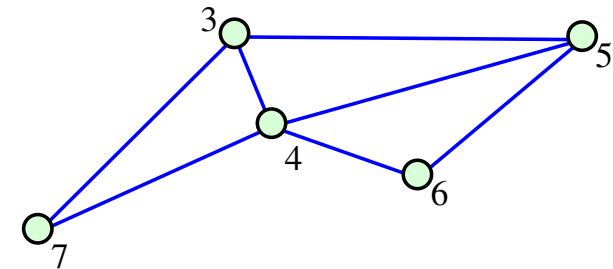
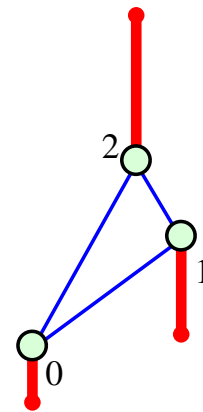
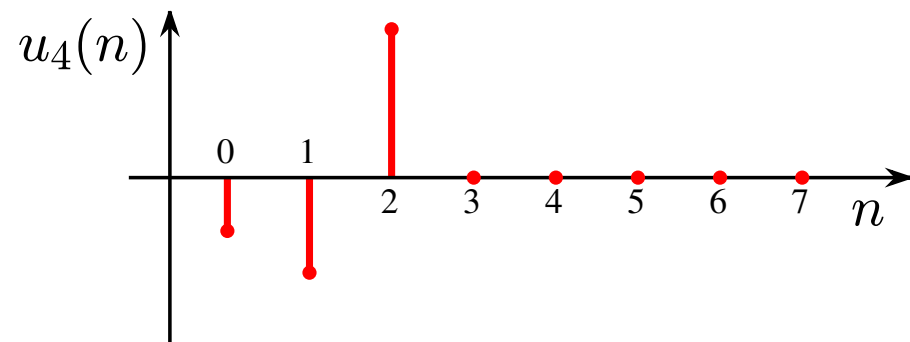
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Αποσύνθεση Λαπλασιανού Μητρώου Γειτνίασης: Το τέταρτο ιδιοδιάνυσμα v_3

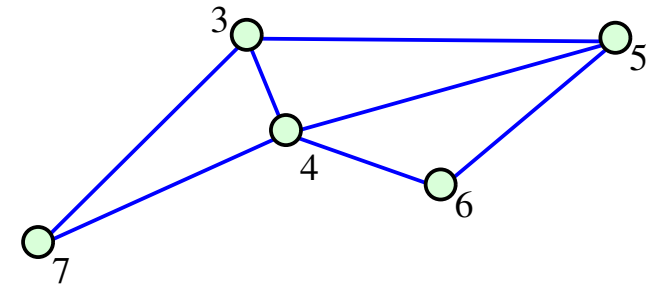
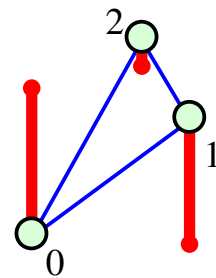
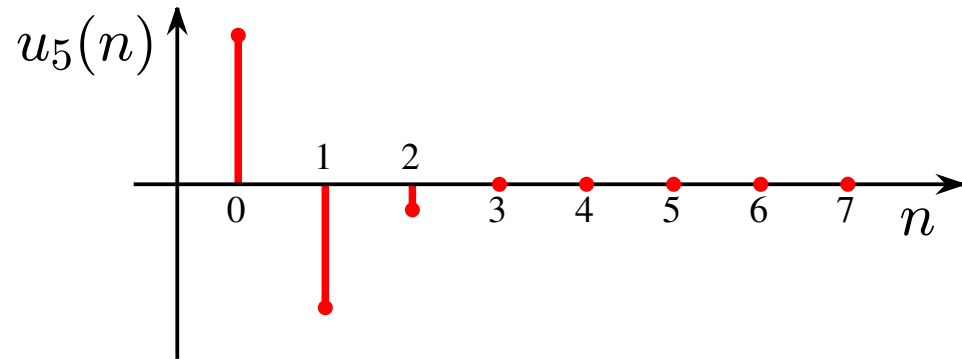
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Αποσύνθεση Λαπλασιανού Μητρώου Γειτνίασης: Το πέμπτο ιδιοδιάνυσμα v_4

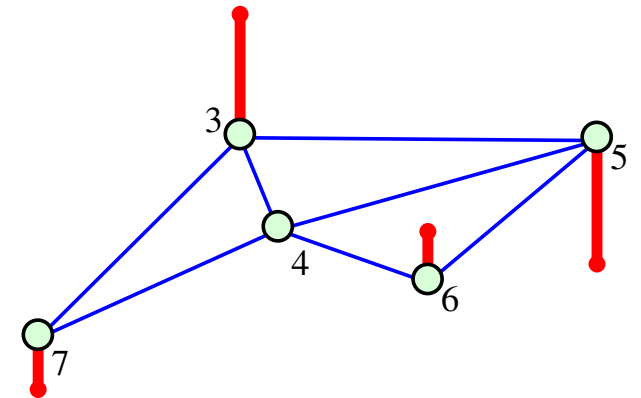
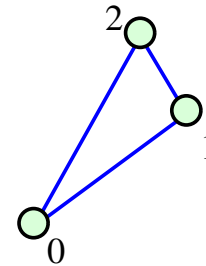
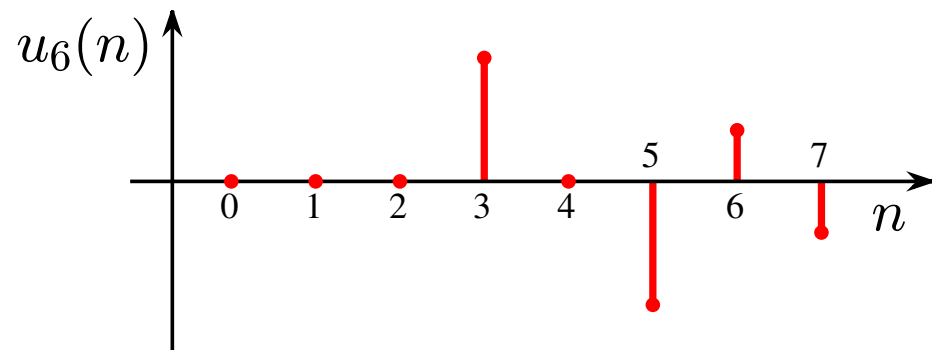
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Αποσύνθεση Λαπλασιανού Μητρώου Γειτνίασης: Το έκτο ιδιοδιάνυσμα v_5

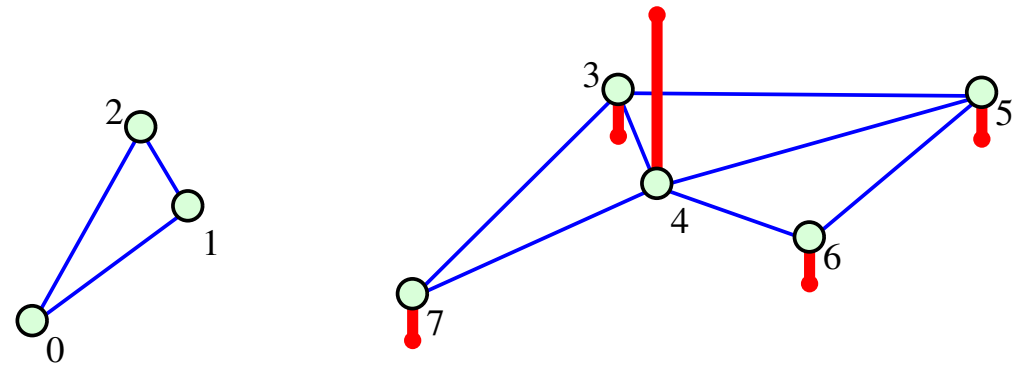
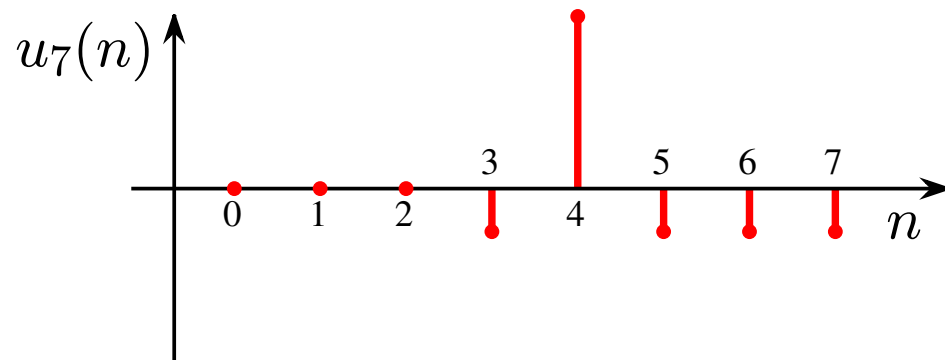
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Αποσύνθεση Λαπλασιανού Μητρώου Γειτνίασης: Το έβδομο ιδιοδιάνυσμα v_6

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Αποσύνθεση Λαπλασιανού Μητρώου Γειτνίασης: Το όγδοο ιδιοδιάνυσμα v_7

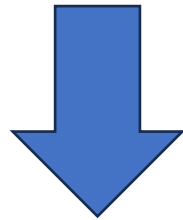

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Συμμετρικό Λαπλασιανό Μητρώο (Κανονικοποιημένο): $L_S = I - D^{-1/2} A D^{-1/2}$

Βασική ιδιότητα: έχει ιδιοτιμές πάντα στο διάστημα $[0, 2]$!!

$$d(\lambda) \sim \sum_{m=0}^{M-1} \lambda^m h_m, n = 1, 2, \dots, M$$

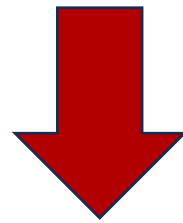
$$d(\omega) \sim \sum_{m=0}^{M-1} (\cos(\omega) + 1)^m h_m, n = 1, 2, \dots, M!!!$$

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Συμμετρικό Λαπλασιανό Μητρώο (Κανονικοποιημένο): $L_S = I - D^{-1/2} A D^{-1/2}$

Βασική ιδιότητα: έχει ιδιοτιμές πάντα στο διάστημα $[0, 2]$!!

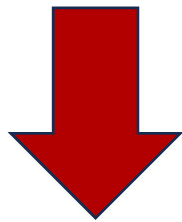
$$d(\omega) \sim \sum_{m=0}^{M-1} (\cos(\omega) - 1)^m h_m, n = 1, 2, \dots, M!!!$$

$$d(\omega) \sim \sum_{m=0}^{M-1} \cos(m\omega) g_m, n = 1, 2, \dots, M!!!$$

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ & ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

$$d(\omega) \sim \sum_{m=0}^{M-1} (\cos(\omega) + 1)^m h_m, n = 1, 2, \dots M!!!$$

$$d(\omega) \sim \sum_{m=0}^{M-1} \cos(m\omega) g_m, n = 1, 2, \dots M!!!$$

Οι κλασσικές τεχνικές σχεδίασης φίλτρων είναι και πάλι εδώ !!